SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU
SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ
UZUPEŁNIAJĄCEJ
W WADOWICACH

za rok szkolny 1897.

W WADOWICACH.
Nakładem Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej.
Drukiem Franciszka Foltina
1897.

A.

Kronika i organizacya Zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 13. września 1896 nabożeństwem.

Wedle statutu składała się szkoła z kursu przygotowawczego o 1 oddziale i z kursu przemysłowego o 2 klasach.

W oddziale przygotowawczym udzielano:

nauki religii	. . . . . .	w 1 godzinie	tygodniowo,
„ języka polskiego	. .	w 4 godzinach	„
„ rachunków	. . . .	w 2 „	„
„ rysunków	. . . . .	w 2 „	„

W I. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	½	godz. tyg.	6½ godz. tyg.
	„ języka polskiego	2	„ „	
	„ stylistyki . . .	2	„ „	
	„ rachunków . . .	2	„ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków . . .	4	„ „	4 godz. tyg.
drudzy .	„ buchalteryi . .	2	„ „	4 godz. tyg.
	„ stylistyki . . .	1	„ „	
	„ rachunków . . .	1	„ „	

W II. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	½	godz. tyg.	6½ godz. tyg.
	„ języka polskiego	1	„ „	
	„ stylistyki . . .	2	„ „	
	„ rachunków . . .	3	„ „	
b) **osobno** jedni . . .	„ rysunków . . .	4	„ „	4 godz. tyg.
drudzy .	„ buchalteryi . .	2	„ „	4 godz. tyg.
	„ stylistyki . . .	2	„ „	

Na kurs przygotowawczy uczęszczali ci uczniowie, którzy uczęszczali wprawdzie do szkoły ludowej, lecz jej nie ukończyli lub nie mieli odpowiedniego przygotowania, aby mogli z korzyścią pobierać nauki w szkole przemysłowej.

Do I. klasy kursu przemysłowego przyjmowano tylko takich uczniów, którzy w ubiegłym roku ukończyli z dobrym postępem kurs przygotowawczy lub też ukończyli pomyślnie czwartą klasę szkoły ludowej; do II. klasy zaś tych tylko, którzy w ubiegłym roku szkolnym ukończyli z dobrym postępem I. klasę przemysłową w tutejszej szkole.

Nauka odbywała się w myśl statutu w niedziele i święta od godziny 9½ do 11½, ewentualnie 12½ rano; zaś w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godziny 7—9 wieczór.

Nauka była bezpłatna; uczniowie otrzymali też wszystkie książki i inne przybory do nauki bezpłatnie.

Uczniowie odbyli 3-dniowe rekolekcye dnia 3., 4. i 5. kwietnia, poczem przystąpili do spowiedzi i komunii św.

Rok szkolny zakończono uroczystem nabożeństwem dnia 16. maja 1897. Po egzaminie, który się odbył także dnia tego uroczyście w przytomności członków wydziału szkolnego i gości, odczytano klasyfikacyę uczniów i rozdano nagrody, składające się z książeczek powiatowej kasy oszczędności (w łącznej kwocie 36 zł.) pomiędzy najpilniejszych uczniów, którzy przytem uczynili największy postęp w nauce.

B.

Nadzór miejscowy i zarząd ekonomiczny szkoły sprawował w tym roku Wydział, który składał się z następujących Panów:

Dra Jana Iwańskiego, burmistrza — jako przewodniczącego,

Teofila Kluka, kupca, \
Karola Osiowskiego, introligatora, } jako delegatów Rady powiatowej,

Dr. Józefa Korna, adwokata, \
Edmunda Krzysztoforskiego, przemysłowca } jako delegatów Rady miejskiej

Seweryna Arzta, dyrektora c. k. gimnazyum, który był oraz kierownikiem szkoły.

Wydział odbył posiedzeń 5.

C.

Grono nauczycielskie
przy końcu roku szkolnego.

Kierownikiem zakładu, który się mieścił w 4 klasach tutejszego c. k. gimnazyum, był

1. Seweryn Arzt, c. k. dyrektor gimnazyalny.

Nauczycielami byli:

2. Michał Frąckiewicz, c. k. profesor gimnazyalny, uczył języka polskiego i stylistyki w II. klasie przemysłowej, 5 godzin tygodniowo;
3. Ks. Zygmunt Karaś, Dr. teologii, katecheta gimnazyalny, uczył religii we wszystkich klasach, 2 godz. tyg.
4. Tadeusz Kołomłocki, profesor rysunków w c. k. gimnazyum, udzielał rysunków w I. i II. klasie przemysłowej, 8 godzin tygodniowo.
5. Józef Kurowski, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał nauki stylistyki i języka polskiego w I. klasie przemysłowej, w 5 godz. tyg.
6. Józef Pizło, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał rachunków w I. i II. kl. przemysłowej, w 6 godz. tyg.
7. Franciszek Prezentkiewicz, kierownik szkoły 6-kl., uczył języka polskiego w oddziale przygotowawczym, 4 godz. tyg.
8. Kazimierz Usiekniewicz, uczył buchalteryi w I. i II. klasie kursu przemysłowego, w 4 godz. tyg.
9. Franciszek Zając, nauczyciel szkoły ludowej, uczył rysunków i rachunków w oddziale przygotowawczym, w 4 godzinach tyg.

Gospodarzami klas byli:

Franciszek Zając w oddziale przygotowawczym,
Józef Kurowski w I. klasie przemysłowej,
Józef Pizło w II. klasie przemysłowej.

D.

Statystyka uczniów.

	ODDZIAŁ przygotowawczy	KLASA I. przemysłowa	KLASA II. przemysłowa	Razem
Uczniów w ciągu r. 1897 wpisanych było	38	34^{1}	13^{4}	85^{5}
Z tych opuściło w ciągu roku zakład i Wadowice	7	8	—	15
Pozostało przy końcu roku szkolnego .	31	26^{1}	13^{4}	70^{5}
Z tych klasyfikowano	31	26	13	70
Z tych nieklasyfikowano z powodu nieregularnego uczęszczania do szkoły .	—	—	—	—
Świadectwo stopnia celującego otrzymało	—	1	2	3
Świadectwo stopnia pierwszego otrzymało	17	10	6	33
Nie okazało postępu	14	15	5	34
razem . .	31	26	13	0
Wiek uczniów:				
a) z wpisan. nie przekrocz. 18 roku życia	38	29	7	74
b) miało więcej jak 18 lat	—	5^{1}	6^{4}	11^{5}
razem . .	38	34^{1}	13^{4}	85^{5}
Z wpisanych było uczniów (terminatorów)	38	30^{1}	11	79^{1}
Z wpisanych było towarzyszy (subjektów)	—	4	2^{4}	6^{4}
Wedle wyznania było:				
a) katolików obrz. łacińskiego	31	30^{1}	12^{3}	73^{4}
b) wyznania mojżeszowego	7	4	1^{1}	12^{1}
Wedle zajęcia było:				
szewców	12	9	2	23
krawców	3	11	1^{1}	15^{1}
ślusarzy	2	3	3^{1}	8^{1}
kupców	1	6	1	8
masarzy i rzeźników . . .	2	2	—	4
kowali	4	0^{1}	—	4^{1}
piekarzy	3	1	—	4
blacharzy	3	—	—	3
stolarzy	1	—	2^{2}	3^{2}
murarzy	2	—	—	2
piernikarzy	1	1	—	2
introligatorów	1	—	1	2
cukiernik	—	—	1	1
malarz pokoj.	—	—	1	1
fryzyer	—	1	—	1
mydlarz	—	1	—	1
kamieniarz	1	—	—	1
zegarmistrz	—	—	1	1
powroźnik	1	—	—	1
razem . .	38	34^{1}	13^{4}	85^{5}

Uczniowie oznaczeni mniejszemi liczbami uczęszczali tylko na naukę rysunków. Takich uczniów dawniej nie było.

E.

Fundusze szkolne.

Do kasy szkoły przemysłowej uzupełniającej wpływają corocznie:

a) datek Rady gminnej Wadowic w kwocie 400 zł.
b) „ powiatowej Kasy Oszcz. „ 200 zł.
c) „ Rady powiatowej „ 100 zł.
d) subwencya Wysokiego Wydziału krajowego i
e) „ Wysokiego c. k. Ministerstwa W. i Ośw.

Te ostatnie subwencye są zmienne.

Na rok 1897 preliminowano po 505 zł.

Prócz tego daje gmina miasta Wadowic corocznie na oświetlenie i usługę kwotę 150 zł.

F.

Środki naukowe.

Inwentarz szkoły przemysłowej obejmuje obecnie:

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	Wartość ct.
1	Andel, Geometrisches Ornament	3	68
2	Fallenböck, Elementar Zeichenschule	5	52
3	Böcklen, Vorlagenwerk für constructives Zeichnen	12	42
4	Herdtle, Elemente des Zeichnens	2	31
5	Herdtle, Geometrische Ornamente	9	94
6	Herdtle, Blätter, Blumen und Ornamente . .	4	97
7	Storch, Einfache Möbel	5	52
8	Rothe, Vorlagen für Bau-und Möbel-Tischler I und II.	9	20
9	Gernhardt, Vorlagen für Schuhmacher . . .	5	52
10	Gottlob, Vorlagen für Schmiede	8	28
11	Gottlob, Musterbuch für Möbeltischler . . .	13	80
12	Gottlob, Musterbuch für Kunstschlosser . . .	8	28
13	Hölder, Arbeiten des Schlossers I.	4	42
14	Kretschmer, Holzverbindungen	3	68
15	Flinzer, Metoda nauki rysunków	1	80
16	Bayr & Wunderlich, Formensammlung für Freihandzeichnen	10	86
17	Richter, Zeichenvorlagen für Schneider . . .	1	10
18	Mehl, Vorlegeblätter für Decorations- und Schriftenmaler	6	8
19	Chemnitz, Zeichnungen des Schlossers . . .	5	52
20	Cyrkiel do tablicy	3	24
21	Rajscajgów większych 8	18	72
22	Rajscajgów mniejszych 15	21	35
23	Szafa jodłowa polakierowana	16	—
24	Tablica	11	—
25	Jan Rotter, Metodyczne wzory rysunkowe . .	—	—
26	Józef Soleski, Nauka rachunków dla przemysłowców	—	—
27-127	Modele gipsowe	107	60
128	Sławomir Odrzywolski, Zabytki przemysłu artystycznego w Polsce	—	—
129	Szafa jodłowa lakierowana	20	—
130	„ „ „	20	—
131	Ekierka do tablicy	1	95
132	2 Rajszyny do tablicy	2	40
133	Rajszyn małych 20 sztuk	4	40

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	ct.
134	Rajsbretów małych 20 sztuk	14	—
135	Rajsbretów dużych 3 sztuki	9	—
136	Stalug 3 sztuki	6	—
137	Szafa oszklona z komodą	28	—
138	Szafa jodłowa	16	—
139	Anton Andel, Das polychrome Flachornament tab. 25	18	—
140	Czischek Ludwik, Vorlegeblätter über Bauschlosserei t. 60	15	—
141	Hesky Carl, Einfache Objecte des Bau- und Maschinenfaches, 48 tablic	20	20
142	Ortwein A. Gedrehte Arbeiten aus Stein t. 12	3	60
143	„ „ Arbeiten aus Stein t. 24	4	—
144	„ „ Arbeiten in gebranntem Thon t. 16	5	—
145	Rievel u. K. Schmidt, Bautechnische Vorlegeblätter t. 46	15	—
146	Wildt Josef, Vorlagenwerk für geom. und Proiectionszeichnen t. 31	4	—
147	Schmid H. Roboty kamieniarskie w budownictwie t. 27	7	—
148	Gerhard E. Vorl. für das Fachzeichnen der Frauenkleidermacher	4	—
149	E. Ludwig u. O. Horn. Mustervorlagen u. Motive für die Decoration von Buchdecken und Rücken	7	20
150	E. Herdtle, Stylisierte Blumen a. allen Kunstepochen	4	50
151	Ch. Schröder,Klempner-Schule Konstruktionslehre für Bauklempnerei 30 t.	4	05
152	Ch. Schröder, Konstructionslehre. Zweite Folge 27 t.	8	10
153	F. Fink, Die Arbeiten des Spenglers	4	47
154	Bucher Bruno, Real-Lexikon d. Kunstgewerbe	5	—
155	Dwie ramy stojące (parawany)	3	20
156	7 modelów drewnianych	10	30
157	30 bloków poprawnych (Peyreka)	28	80
158	2 statywy żelazne	20	—
159	Mandel, Unfallversicherung der Arbeiter . .	1	60
	„ Krankenversicherung der Arbeiter .	1	60

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	ct.
160	Pietrzycki, Nauka rachunkowości 2 t.	4	25
161	Antoniewicz, Nauka buchalteryi t. I. i II. . .	3	70
162	Feldegg Grundriss der kunstgewerblichen Formenlehre	2	16
163	Petzendorfer, Schriftenatlas	14	40
164	Falke, Die Kunst im Hause	3	60
165	Romberg, Taschenbuch für Stubenmaler . .	2	40
166	Dolmetsch, Ornamentschatz	15	—
167	T. Prawdzic, Przewodnik dla szewców . . .	1	50
168	Decorative Vorbilder	7	20
169	Przewodnik dla murarzy	1	50
170	Przewodnik dla cieśli	1	50

G.

Klasyfikacya uczniów.

Uczniowie oznaczeni * otrzymali nagrodę.

Oddział przygotowawczy:

Uczniów wpisanych 38.
Opuściło Wadowice i zakład 7.
Pozostało 31.

Stopień I. otrzymali:

1. Fąferko Antoni,
2. *Gawron Jan,
3. *Gerat Henryk,
4. *Gracyasz Stanisław,
5. Kapela Antoni,
6. Kruk Wojciech,
7. Kuta Józef,
8. Oszustowicz Stefan,
9. *Prus Rudolf,
10. Reich Samuel,
11. Szanzer Leopold,
12. Spiwel Jan,
13. Szwed Mikołaj,
14. Wójcik Antoni,
15. *Wnętrzak Kazimierz,
16. Zawiła Jan,
17. Żak Jan,

Postępu nie uczyniło 14.

I. klasa kursu przemysłowego:

Liczba uczniów wpisanych 34[1]
Opuściło Wadowice i zakład 8
Pozostało . . . . 26[1]

Stopień celujący otrzymał:

1 *****Kałuża Jan,**

Stopień I. otrzymali:

1. Döringer Wilhelm,
2. *Grzesiewicz Stefan,
3. Malota Henryk,
4. Marta Stefan,
5. *Motłoch Stefan,
6. Pułka Franciszek,
7. Singer Izydor,
8. Śliwa Józef,
9. Szczur Jan,
10. *Szebor Józef,

Postępu nie uczyniło 15.

II. klasa kursu przemysłowego:

Liczba uczniów wpisanych 13[4]

Stopień celujący otrzymali:

1. ***Mikolaszek Stanisław,**
2. ***Zając Andrzej,**

Stopień I. otrzymali:

1. Maksym Piotr,
2. Nowak Józef,
3. Orlik Stefan,
4. Rotter Józef,
5. Singer Rafał,
6. Zembaty Roman,

— *Zieliński Jan.

Postępu nie uczyniło 5.

II.

Ogłoszenie.

Wpisy uczniów do tutejszej szkoły przemysłowej uzupełniającej na rok szkolny 1898 trwać będą od dnia 8. do 12. września 1897.

Dnia 12. września rozpocznie się nauka szkolna.

Do uczęszczania na naukę w tej szkole obowiązani są w myśl §§. 75a i 100 ustawy przemysłowej z r. 1885 wszyscy terminatorzy i czeladnicy, aż do ukończenia 18. roku życia.

Każdy uczeń przyjęty do szkoły otrzyma książeczkę kontrolną, w której będzie uwidocznione, na który kurs został przyjęty i w jakim czasie ma uczęszczać na lekcye. W książeczce tej będzie także celem ułatwienia kontroli pracodawcom nad uczęszczaniem ich pupilów do szkoły, każdorazowa obecność ucznia na nauce stwierdzona. Każdy uczeń ma regularnie uczęszczać na naukę szkolną, nieobecność ich z powodów nadzwyczajnych winni pracodawcy usprawiedliwić, aby nie zachodziła potrzeba urzędowych upomnień, a tem mniej zastósowania §§. 75 i 133 ustawy przemysłowej, nakładającej na opornych grzywny od 10 do 400 zł.

Uczniowie otrzymują bezpłatnie do użytku książki i wszystkie przybory naukowe.

Wydział szkoły przemysłowej uzupełniającej

w **Wadowicach**, dnia 16. maja 1897.